

20.01.2020

Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2020

Banca Națională a Moldovei, în calitate de autoritate de supraveghere și reglementare bancară din Republica Moldova, se conduce în permanență în activitatea sa de standarde înalte de integritate, imparțialitate și profesionalism.

În scopul protejării intereselor deponenților și asigurării stabilității și viabilității sistemului bancar, BNM asigură supravegherea prudențială a băncilor din Republica Moldova, urmărind respectarea cerințelor legale, în vederea prevenirii și limitării riscurilor specifice activității bancare.

Banca Națională încurajează băncile să-și perfecționeze continuu mecanismele de administrare, fapt care va contribui la promovarea unui sector bancar stabil, la creșterea transparenței, încrederii și atractivității sectorului bancar autohton pentru deponenți și clienți, precum și pentru potențiali investitori și creditori.

Identificarea și evaluarea riscurilor cu care se confruntă entitățile supravegheate sunt esențiale pentru realizarea cu succes a atribuției de supraveghere bancară. Analiza riscurilor servește, de asemenea, drept bază pentru definirea priorităților în materie de supraveghere ca parte a procesului de planificare strategică și utilizare rațională a resurselor umane.

Urmare evaluării principalelor riscuri și provocări aferente activității băncilor, ținând cont de cadrul actual de reglementare și supraveghere bancară din Republica Moldova și de cele mai recente evoluții economice, au fost stabilite domeniile principale pe care se va axa Banca Națională în procesul de supraveghere bancară pentru anul 2020:

I. Guvernanța internă, managementul riscului, procesul intern de evaluare a adecvării capitalului la riscuri (ICAAP) și procesul intern de evaluare a adecvării lichidității (ILAAP)

II. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

III. Riscul de credit

IV. Riscul operațional

V. Planurile de redresare

VI. Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC)

VII. Riscurile asociate utilizării sistemelor de plăți

I. Guvernanța internă, managementul riscului, ICAAP și ILAAP

Începând cu anul 2019, procesul de supraveghere și evaluare (SREP) este principalul instrument de supraveghere bancară prudențială al Băncii Naționale, fiind un proces complex care se bazează pe analiza riscurilor, anticiparea problemelor și utilizarea raționamentului profesional.

În anul 2020, BNM își va continua eforturile în vederea asigurării unei supravegheri prudențiale eficiente, prin analiza

exhaustivă a guvernărilor interne și a procedurilor de control intern și gestionare a riscurilor, precum și prin evaluarea adecvării capitalului și a lichidității.

În anul 2020, a fost planificată prezentarea de către bănci a primelor rapoarte privind procesul de evaluare a adecvării lichidității interne (ILAAP). Verificarea calității procesului de evaluare a adecvării lichidității va deveni o componentă nouă a procesului SREP realizat de BNM. Astfel, Banca Națională va evalua soliditatea, eficacitatea și caracterul cuprinzător al cadrului pentru administrarea riscurilor de lichiditate și de finanțare aferente băncilor.

II. Combaterea spălării banilor și finanțării terorismului

Pe parcursul anului 2019, BNM a continuat realizarea măsurilor menite să prevină și să limiteze riscul asociat domeniului prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (PCSBFT) prin: supravegherea entităților raportoare în cadrul inspecțiilor pe teren și din oficiu, deficiențele constatate fiind reflectate în rapoartele de control, iar informația despre suspiciunile identificate de spălare a banilor și finanțare a terorismului fiind expediată autorității competente; asigurarea efectuării celui de-al 2-lea audit extern complex în domeniul PCSBFT la toate băncile; desfășurarea unor sesiuni informative cu specialiștii din domeniul PCSBFT din cadrul entităților raportoare etc.

Pentru anul 2020, Banca Națională a Moldovei, în vederea continuării aplicării standardelor internaționale în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, își va consolida eforturile pentru implementarea eficientă a recomandărilor Comitetului MONEYVAL (Consiliul Europei), urmare a adoptării Raportului de evaluare a sistemului național de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului al Republicii Moldova în cadrul celei de a 5-ea runde de evaluare.

De asemenea, vor fi întreprinse măsurile de rigoare pentru îmbunătățirea aplicării abordării bazate pe risc în procesul de supraveghere, care ar permite o analiză mai profundă și mai dedicată a implementării cerințelor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului. Suplimentar, vor fi depuse eforturi majore pentru continuarea și îmbunătățirea unei cooperări eficiente în domeniul combaterii spălării banilor și finanțării terorismului între instituțiile participante în cadrul procesului de supraveghere a instituțiilor raportoare.

III. Riscul de credit

Riscul de concentrare

În ultima perioadă se înregistrează o creștere semnificativă a creditelor acordate pentru procurarea/construcția imobilului și a creditelor de consum. Creșterea portofoliului de credite pe sector bancar cu 13.2 la sută pe parcursul celor unsprezece luni ale anului 2019 se datorează, în mare parte, creșterii portofoliului creditelor acordate pentru procurarea/construcția imobilului cu 53.7 la sută și al creditelor de consum cu 31.2 la sută.

Actualmente, calitatea acestora este favorabilă. Creditele acordate pentru procurarea/construcția imobilului și creditele de consum clasificate în categorii neperformante dețin ponderi mici în totalul creditelor acordate în ramurile respective, constituind 2.5 la sută și respectiv 3.9 la sută.

De menționat, totuși, că majorarea ponderii acestor credite pot genera în viitor anumite riscuri legate de concentrarea sectorială, inclusiv recuperarea acestora, mai ales în cazul creditelor de consum care, în mare parte, sunt acordate fără garanții materiale.

Evoluția ulterioară a creditelor acordate persoanelor fizice va fi monitorizată în cadrul supravegherii din oficiu pe parcursul anului 2020. Totodată, Banca Națională va intensifica controalele tematice pe teren, în vederea axării pe evaluarea riscului de credit, pe verificarea portofoliilor de credite acordate în ramurile sus-menționate, în special procedurile de acordare și monitorizare, precum și pe evoluția acestor credite în raport cu apetitul la risc al băncilor.

Creditele neperformante

Pe parcursul anului 2019, calitatea portofoliului de credite a înregistrat tendințe pozitive. Ponderea creditelor neperformante în totalul creditelor s-a diminuat cu 3.0 p.p., la situația din 30.11.2019 constituind 9.5 la sută.

Deși băncile au atins progrese privind diminuarea ponderii creditelor neperformante, este necesară întreprinderea în continuare a măsurilor pentru reducerea acestora.

Astfel, în anul 2020, Banca Națională va monitoriza modul de realizare de către bănci a strategiilor de reducere a creditelor neperformante.

IV. Riscul operațional

În ultimul timp, riscul operațional se manifestă tot mai mult în activitatea băncilor, având în vedere creșterea complexității activității acestora, inclusiv prin diversificarea serviciilor bancare electronice și respectiv creșterea cerințelor față de tehnologiile informaționale, precum și creșterea fluctuației personalului. Gestionarea necorespunzătoare a riscului operațional poate avea un impact semnificativ asupra integrității proprietății și a activelor băncii.

Astfel, în anul 2020, Banca Națională va intensifica controalele tematice pe teren, în vederea axării pe evaluarea riscului operațional. Banca Națională va verifica atât riscul operațional inerent (cuantumul expunerii, natura și importanța expunerilor băncilor la riscul operațional; sursele riscului operațional), cât și activitatea de administrare a riscului operațional (strategia privind administrarea riscului operațional și toleranța la riscul operațional; cadrul organizațional, politicile și procedurile aferente; cuantificarea, monitorizarea și raportarea riscului operațional). De asemenea, vor fi evaluate măsurile întreprinse de bănci în vederea întăririi procedurilor de securitate fizică.

V. Planurile de redresare

Planul de redresare reprezintă un instrument eficient de gestionare a situațiilor de criză, care include măsurile ce trebuie luate de bănci pentru restabilirea în timp util a poziției financiare și a viabilității în perioadele de criză financiară. Planurile de redresare trebuie să fie complet aliniate cadrului de gestionare a riscurilor băncilor, să dispună de o guvernare care detectează prompt o situație de stres și funcționează rapid într-o criză, să includă opțiuni de recuperare credibile și fezabile a viabilității.

Astfel, în anul 2020, Banca Națională va realiza evaluarea detaliată a planurilor de redresare pentru a determina credibilitatea componentelor-cheie ale acestor planuri – guvernanta, identificarea funcțiilor critice, a indicatorilor de redresare, opțiunilor de redresare, măsurilor preparatorii, scenariilor de testare la stres, planului de comunicare.

VI. Riscul asociat tehnologiilor informațiilor și comunicațiilor (TIC)

În anul 2020, Banca Națională a Moldovei va evalua situația pe domeniul TIC la băncile licențiate pentru a estima conformarea acestora cu Regulamentul privind cerințe minime pentru Sistemele Informaționale și de Comunicare ale băncilor și modul în care acestea gestionează riscurile TIC la care se expun.

VII. Riscurile asociate utilizării sistemelor de plăți

În cadrul supravegherii sistemelor de plăți și serviciilor de plată pe parcursul anului 2020, Banca Națională se va axa pe: verificarea implementării de noi produse și servicii bancare electronice; evaluarea sistemelor automatizate de deservire la distanță existente; autorizarea și executarea operațiunilor de plată; neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a operațiunilor de plată; corespunderea organizării interne și a mecanismelor de control intern la cadrul normativ aferent serviciilor de plată; tratarea și soluționarea petițiilor care se referă la utilizarea instrumentelor de plată; interacțiunea prestatorilor de servicii de plată cu entitățile terțe implicate în prestarea serviciilor de plată (Centre de procesare,

Prestatori de servicii de plată licențiați în străinătate etc); verificarea limitării utilizării conturilor la un singur instrument de plată; verificarea contractelor-cadru utilizate de către prestatori în relațiile cu utilizatorii serviciilor de plată, precum și condițiile de transparență și informare; alte probleme potențiale sau îngrijorări care au apărut de la ultima examinare sau necesitatea monitorizării problemelor anterioare.

Totodată, în contextul obiectivului strategic de promovare a plăților fără numerar, în calitate de indicator ce reflectă gradul de digitalizare a serviciilor de plată, se va monitoriza ponderea ordinelor de plată inițiate în mod electronic de către clienții băncilor, precum și măsurile întreprinse de aceștia pentru sporirea numărului de plăți inițiate în mod electronic.

Banca Națională va asigura implementarea tuturor acțiunilor în vederea îndeplinirii priorităților supravegherii bancare din contul bugetului propriu.

2019

- [Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2019](#) ^[1]

2018

- [Prioritățile supravegherii bancare ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2018](#) ^[2]

2017

- [Prioritățile în supravegherea bancară ale Băncii Naționale a Moldovei pentru anul 2017](#) ^[3]

See also

Tags

[depozite](#) ^[4]

[credite](#) ^[5]

[statistics](#) ^[6]

[capitalul](#) ^[7]

[activele](#) ^[8]

[lichiditatea](#) ^[9]

[soldul creditelor](#) ^[10]

[profitul băncilor](#) ^[11]

[bank](#) ^[12]

Source URL:

<http://bnm.md/en/node/60061>

Related links:

[1] <http://bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2019> [2]

<http://bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherii-bancare-ale-bancii-nationale-moldovei-pentru-anul-2018> [3]

<http://bnm.md/ro/content/prioritatile-supravegherea-bancara-ale-bancii-nationale-moldovei> [4]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=depozite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=depozite) [5] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=credite](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=credite) [6]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=statistics](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=statistics) [7] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=capitalul](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=capitalul) [8]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=activele](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=activele) [9] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=lichiditatea](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=lichiditatea) [10]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=soldul-creditelor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=soldul-creditelor) [11] [http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=profitul-bancilor](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=profitul-bancilor) [12]

[http://bnm.md/en/search?hashtags\[0\]=bank](http://bnm.md/en/search?hashtags[0]=bank)